

Ussher'in kronologia

Ussher's Chronology

By Randy Nettles, May 9, 2023

James Ussher syntyi Dublinissa Irlannissa vuonna 1581 ja kuoli Englannissa vuonna 1656. Hän eli valtavan poliittisen ja uskonnollisen mullistuksen ajan kotimaassaan Irlannissa ja Englannissa. Vaikka hän oli teologiassa puritaani (ja kalvinisti), hän oli rojalisti uskollisuudessaan kuninkaalle ja kuninkaiden jumalallisen oikeuden periaatteelle. Ussher oli Irlannin kirkon Armagh'in arkkipiispa ja koko Irlannin arkkipiispa (Irlannin anglikaanisen kirkon kirkollinen pää) vuosina 1625–1656. Hän oli tuottelias tutkija ja maineikas kirkon johtaja. Ussher kirjoitti kaksi tutkielmaa Ignatius Antiokialaisen kirjeistä tehdessään työtään kirkkohierarkiasta.

Vuosina 1650 ja 1654 James Ussher julkaisi kaksi osaa maailmanhistoriastaan, jotka ulottuvat luomisesta Rooman keisari Vespasianuksen aikaan. Molemmat osat olivat latinankielisiä. Englanninkielinen käännös julkaistiin vuonna 1658, kaksi vuotta Ussher'in kuoleman jälkeen.

Vuonna 1650 julkaistun Ussher'in teoksen latinankielinen nimi on *Annales Veteris Testamenti, a prima mundi origine deducti, una cum rerum Asiaticarum et Aegyptiacarum chronico, a temporis historici principio usque ad Maccabaicorum initia producto* ("Vanhan testamentin annaalit, maailman ensimmäisistä alkulähteistä johdettu, Aasian ja Egyptin asioiden kronikka, joka on yhdessä tuotettu historiallisen ajan alusta aina makkabealaisten alkuun asti").

John Lightfoot julkaisi samanlaisen kronologian vuosina 1642-1644, mutta se ei koskaan ollut yhtä suosittu kuin Ussher'in. Ussher päätteli, että ensimmäinen luomispäivä oli 23. lokakuuta 4004 eKr. proleptisen

juliaanisen kalenterin mukaan lähellä syyspäiväntasausta (ensimmäinen sunnuntai syyspäiväntasauksen jälkeen). Lightfoot päätteli vastaavasti, että luominen alkoi iltahämärissä lähellä syyspäiväntasausta, mutta vuonna 3929 eKr. Ussher'in työ oli hänen panoksensa pitkään jatkuneeseen teologiseen keskusteluun maapallon ja ihmiskunnan iästä. Tämä oli vuosisatojen ajan monien kristittyjen tutkijoiden keskeinen huolenaihe.

Varhaisin maanpaon jälkeinen juutalainen kronikka, joka on säilynyt heprean kielellä, *Seder Olam Rabbah*, jonka Jose ben Halafta on laatinut vuonna 160 jKr., ajoittaa maailman luomisen vuoteen 3761 eKr., kun taas myöhempi *Seder Olam Zutta* vuoteen 4339 eKr. Heprealainen kalenteri on perinteisesti Hillel II:sta 4. vuosisadalta jKr. lähtien ajoittanut luomisen vuoteen 3761 eKr. Uskon tämän päivämäärän heittävän noin 200 vuotta.

Monet varhaisimmista kristityistä tutkijoista käyttivät Vanhan Testamentin Septuaginta-versiota luomisen ajankohdan laskemiseen, joten he arvioivat sen tapahtuneen noin 5500 eKr.

(Korostus suomentajan). Kristityt käyttivät tätä karkeaa arviota aina keskiajalle saakka: Klemens Aleksandrialainen (5592 eKr.), Teofilus Antiokialainen (5529 eKr.), Sextus Julius Africanus (5501 eKr.), Hippolytus Roomalainen (5500 eKr.), Gregory Tours (5500 eKr.), Maximus Tunnustaja (5493 eKr.), Panodorus Aleksandrialainen (5493 eKr.), George Syncelius (5492 eKr.), Sulpicius Severus (5469 eKr.) ja Isidore Sevillalainen (5336 eKr.). Bysanttilaisessa kalenterissa maailman luominen on perinteisesti ajoitettu päivään 1. syyskuuta 5509 eKr..

Eusebiuksen *Chronicon* (4. vuosisadan alkupuolella) ajoitti luomisen vuoteen 5228 eKr., kun taas Hieronymus ajoitti sen vuoteen 5199 eKr. Bede (673-735 jKr.) oli yksi ensimmäisistä, joka irrottautui Septuagintan luomisen standardipäivämäärästä ja hänen vuonna 703 jKr. valmistuneessa teoksessaan *De Temporibus* (Ajasta) luominen ajoitettiin maaliskuun 18. päivään 3952 eKr., mutta häntä syytettiin harhaoppisuudesta piispa Wilfrid'in pöydässä, koska hänen kronologiansa oli vastoin hyväksytyjä laskelmia, jotka ampuivat vuoden 5500 eKr. paikkeille.

Masoreettisen tekstin julkaisemisen jälkeen luomisen ajoittaminen noin vuoteen 4000 eKr. kuitenkin yleistyi saaden laajaa kannatusta. Masoreettisen tekstin perusteella 10. ja 18. vuosisadan välisenä aikana on esitetty muun muassa seuraavia laskelmia luomisen ajankohdasta:

Marianus Scotus (4192 eKr.), Henry Fynes Clinton (4138 eKr.), Henri Spondanus (4051 eKr.), Benedict Pereirs (4021 eKr.), Louis Cappei (4005 eKr.), Augustin Calmet (40002 eKr.), Isaac Newton (4000 eKr.), Petavius (3984 eKr.), Theodore Bibliander (3980 eKr.), Johannes Kepler (27. huhtikuuta 3977 eKr.), Heinrich Bunting (3968 eKr.), Christen Sorensen Longomontanus (3966 eKr.), Melanchthon (3964 eKr.), Martin Luther (3961 eKr.), Joseph Justus Scaliger (3949 eKr.), Christoph Helvig (3947 eKr.), Gerardus Mercator (3928 eKr.), Matthieu Brouard (3927 eKr.), Benito Arias Montano (3849 eKr.) ja Andreas Helwig (3836 eKr.). "https://en.wikipedia.org/wiki/Dating_creation .

Masoreettisten luomisarvioiden tai luomisen päivämäärää koskevien laskelmien joukossa arkkipiispa Ussher'in erityinen kronologia, joka ajoittaa luomisen vuoteen 4004 eKr., tuli hyväksytyimmäksi ja suosituimmaksi pääasiassa siksi, että tämä tietty päivämäärä liitettiin KJV-Raamattuun. Piispa William Lloyd asetti Ussher'in kronologian omine muunnoksineen vuoden 1701 raamattulaitoksen marginaaleihin. Monien vuosien ajan King James -versiota painettiin näillä päivämäärillä. Se sisällytettiin myös laajalti levitettyyn kirjaan *Scotfield Reference Bible*. Tämä sai monet uskomaan, että Ussher'in päivämäärät olivat oikea Raamatun kronologia, jota jotkut kirjoittajat puolustavat tähän päivään asti, mukaan lukien Floyd Nolen Jones, [Chronology of the Old Testament, Sacred Writ \(floydnolenjonesministries.com\)](http://floydnolenjonesministries.com).

Alla on kaksi taulukkoa. Toinen on Ussher'in 1600-luvun kronologia ja toinen on oma 2000-luvun kronologiani, Nettles'in kronologia. Anno Mundi -vuodet (vuosiluku luomisesta) ko. raamatullisesta tapahtumasta/tapahtumista ovat vasemmalla ja eKr/AD-vuodet oikealla. Kun vertaat näitä kahta taulukkoa, huomaat, että Anno Mundi-vuodet ovat lähes identtiset, kunnes pääset Israelin kuningaskunnan jakamiseen, jolloin Israelin pohjoiset 10 heimoa irtautuivat kuningas Rehabeamista (Salomon pojasta) ja perustivat oman valtakuntansa nimeltä Israel. Salomosta polveutuneita Juudan kuninkaita oli 19. Viimeinen kuningas, Sidkia, hallitsi Juudaa temppelin tuhon ja Jerusalemin hävityksen aikaan. Ussher'in kronologia Jerobeamin valtakauden alusta Sidkian valtakauden loppuun antaa 390 vuotta.

Kun yhteen lasketaan kaikki Kuningastenkirjoissa ja Aikakirjoissa mainitut Juudan kuningasten (Salomon kuoleman jälkeen) hallituskaudet, kronologiani antaa yhteensä 345 vuotta. Nettles'in kronologia perustuu tässä vaiheessa Edwin R. Thiele'n laskelmiin, jotka löytyvät hänen erinomaisesta kirjastaan *The Mysterious Numbers of the*

Hebrew Kings (Heprealaisten kuninkaiden salaperäiset luvut) koskien Juudan ja Israelin kuninkaiden kronologiaa. Sitä pidetään tätä aihetta koskevana lopullisena teoksena ja kalenterivuosien laskentana. Uskon, että herra Thiele'llä oli parempi käsitys Juudan ja Israelin kuninkaiden kuninkuusvuosien laskemisesta ja siitä, miten ne laskettiin eri tavoin. Vuosi, jolloin kuningas nousi valtaistuimelle, tunnettiin hänen astumisvuotenaan (accession year). Hänen ensimmäinen hallitusvuotensa, eli kuninkaan ensimmäinen täysi hallitusvuosi, alkoi hänen virkaan astumistaan seuraavan uuden vuoden ensimmäisenä päivänä.

Kun Israelin osalta oletettiin, että se ei ollut astumislaskentajärjestelmä, Juudan ja Israelin kuninkaiden hallituskausien lukumäärät vastasivat täsmälleen toisiaan, mikä osoittaa, että Juuda käytti astumislaskentajärjestelmää ja Israel ei-astumislaskentajärjestelmää ainakin jakautuneiden monarkioiden alkuvaiheessa. Jerobeam, kymmenen pohjoisen heimon ensimmäinen hallitsija, poikkesi Juudan järjestelmästä laskemalla hallitus kautensa Egyptissä käytetyn ei-astumismenetelmän mukaan, jonne hän oli paennut turvaan Salomolta,, (1. Kun. 11:40). sensijaan, että olisi käyttänyt Juudassa käytettyä astumismenetelmää. Ussher ei tunnistanut näitä eroja kahden valtakunnan välillä koskien kuninkaiden virkaanastumisvuosia ja isien ja poikien välisiä holjoojahallituksia.

Kuninkaan tosiasiallisen valtaan astumisen ja seuraavan uudenvuodenpäivän välistä aikaa kutsuttiin hallituskauden alkamiseksi. Israel aloitti uuden vuoden muiden Lähi-idän kansojen tapaan Nisan-kuun ensimmäisenä päivänä (meidän maalis-huhtikuun aikana), ja sen ensimmäinen kuningas Jerobeam oli tullut Egyptistä (1. Kun. 12:2-3), jossa uusi vuosi alkoi keväällä. Juuda sen sijaan aloitti uuden vuoden Tishri-kuun 1. päivänä (meidän syys-lokakuussa). Kun kaksi päivämäärää on päällekkäin, kyseessä on samanaikainen valtakausi. Käytetään hallitusvuosia. [Israel, in common with other near eastern nations, commenced the new year on the first of Nisan \(our March – April\), reckoned by its first king, Jeroboam, having come from Egypt \(1 Kings 12:2-3\) where the new year began in the spring. Judah, however, commenced the new year on the first of Tishri \(our September-October\). Where two dates overlap, a co-regency is indicated. Regnal years are used.](#)

"Valerius Coucke (1888–1951) oli belgialainen tutkija, pappi ja professori Grootseminarie Brugge'ssa (Grand Séminaire de Bruges) 1920-luvulla.

Raamatun tiedoista Coucke johti samat peruseriaatteet, jotka Thiele kehitti joitakin vuosia myöhemmin lukematta Coucke'a – rinnakkaishallitukset ja kilpailevat hallitusajat, astumis- ja ei-astumisvuodet, nisan-hallitusvuodet Israelille ja Tishri-hallitusvuodet Juudalle sekä Juudan vaihto ei-astumisvuosiin 900-luvulla eKr. Coucke päätteli, että valtakunta jaettiin vuonna 931 eKr. Nisanista alkaneena vuonna täsmäten yhteen Thiele'n päivämäärän kanssa, vaikka Coucke'n menetelmä päivämäärän määrittämiseksi oli radikaalisti erilainen kuin Thiele'llä.

Coucke'n Salomonin vuosiluvut, jotka ovat vuotta aikaisemmat kuin Thiele'n, on vahvistettu, koska ne ovat sopusoinnussa riemuvuoden ja sapattivuoden jaksojen kanssa. Hänen päivämääränsä Jerusalemin kukistumisesta babylonialaisille, kesä 587 eKr., on sopusoinnussa kaikkien asianomaisten raamatuntekstien kanssa, toisin kuin Thiele'n (586 eKr.) ja Ussher'in (588 eKr.)." [**Ussher-Explained-and-Corrected_Rodger-Young_Summer-2018-BAS.pdf \(biblearchaeology.org\)**](#).

Ussher'in ja Nettles'in kronologioiden välinen ero muodostuu periaatteessa 45 vuoden erosta Ussher'in Juudan kuninkaiden laskennan ja Thielen/Coucken Juudan kuninkaiden laskennan välillä. Jerusalemin ja ensimmäisen temppelin tuhoutuminen vuosina 586-588 eKr. on raamatullinen tapahtuma, jolloin nämä kaksi kaaviota siirtyvät toisiinsa. Tässä vaiheessa BC/AD-päivämäärät ovat suurimmaksi osaksi samassa linjassa, mutta AM-päivämäärät ovat 45 vuotta eri linjassa.

Ussher'in ajoitukseen 4004 eKr. vaikutti ainakin osittain laajalti vallalla ollut uskomus, jonka mukaan maapallo oli noin 5653 vuotta vanha (2000 vuotta Aadamista Aabrahamiin, 2000 vuotta Aabrahamista Kristuksen syntymään ja 1650 vuotta Kristuksesta Ussheriin), mikä vastaa kuutta luomispäivää, sillä "yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta niinkuin yksi päivä" (2. Piet. 3:8) ja "Sillä tuhat vuotta on sinun silmissäsi niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin öinen vartiohetki." (Ps. 90:4). Tämän perimätiedon uskottiin osoittavan, että Jeesus palasi vuonna 1997 jKr. eli kuusi tuhatta vuotta vuoden 4004 eKr. jälkeen.

Tämä uskomus ihmiskunnan 6000 vuoden historiaan tunnetaan kiliasmina, jossa ihmiskunta työskentelee maan päällä 6000 vuotta (kuusi päivää Herralle) ja lepää Jeesuksen tuhatvuotisen valtakunnan ajan. Viimeiset 1000 vuotta (6000-7000) muistuttaisivat Herran

lepopäivästä.

Jos uskot tähän kiliasmiteoriaan, niin Ussher'in kronologia on nyt ylittänyt 6000 vuoden 26 vuodella. Nettles'in kronologia on kuitenkin vielä 18 vuoden päässä 6000 vuoden rajasta. Kristuksen paluun ykkösmerkki, erityisesti dispensationaalisille premillennialisteille, on Israelin paluu muinaiseen kotimaahansa suvereenina kansakuntana 14. toukokuuta 1948. Tämän pitäisi olla todiste amillennialisteille ja postmillennialisteille siitä, että seurakunta ei ole korvannut (eikä tule koskaan korvaamaan) Israelin kansaa koskien Jumalan lupauksia heille.

Toinen osoitus, että olemme **viimeisissä päivissä**, on 2.Tim. 3:1-5 (yleinen syntisyys, joka on verrattavissa Nooan ja Lootin päiviin). Lisäksi meillä on nyt tekniikka Ilm. 11:9 ja 13:13-18 profetioiden toteutumiseen. Kuitenkin tärkein merkki siitä, että elämme lopun aikoja ennen Ahdistusta ja Toista Tulemusta, on kaikkien Mt. 24:3-14 ja muiden synoptisten evankeliumien **kaikkien merkkien yhteen tuleminen**.

Dispensationalistisena premillennialistina, joka uskoo millenniaaliseen viikkoteoriaan, uskon, että Kristuksen paluu on välitön, ensin Tempauksessa ja sitten hänen Toisessa Tulemuksessaan. Toisin kuin 1.-3. vuosisadan historialliset premillennialistit, joiden kronologia perustui Septuaginta-tekstiin, uskon, että ihmiskunnan historian oikea kronologia on esitetty masoreettisessa tekstissä. Tässä laskennassa Raamatun suuret tapahtumat tapahtuivat 2000 vuoden välein. Aabraham syntyi "toisena päivänä" (2000 aamulla). Aabraham ei ole ainoastaan israelilaisten isä, vaan kaikkien uskovien. *"Sentähden se on uskosta, että se olisi armosta; että lupaus pysyisi lujana kaikelle siemenelle, ei ainoastaan sille, joka pitäytyy lakiin, vaan myös sille, jolla on Aabrahamin usko, hänen, joka on meidän kaikkien isä "* (Room. 4:16).

Jeesus ristiinnaulittiin, nousi ylös ja takaisin taivaaseen ja seurakunta syntyi "neljäntenä päivänä" noin 4000 vuoden (4000 Anno Mundi) kirjatun historian jälkeen. "Mutta kun **aika oli täytetty**, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan" (Gal. 4:4-5). Näiden kahden esimerkin perusteella, joita erottaa toisistaan "kaksi päivää", on helppo nähdä Kristuksen palaavan maan päälle "vielä kahden päivän kuluttua".

Vanhan Testamentin profeetta Hoosealla oli tästä aiheesta (mielestäni) tämä sanoma: *"Minä menen takaisin paikoilleni, kunnes he ovat*

syystänsä kärsineet ja etsivät minun kasvojani: ahdistuksessansa he minua etsivät. . . Tulkaa, palatkaamme Herran tykö, sillä hän on raadellut meitä, ja parantaa meidät, hän on lyönyt meitä, ja sitoo meidät. Hän tekee meidät eläviksi kahden päivän kuluttua, kolmantena päivänä hän meidät herättää, ja me saamme elää hänen edessänsä. Niin tuntekaamme, pyrkikäämme tuntemaan Herra: hänen nousunsa on varma kuin aamurusko, hän tulee meille kuin sade, kuin kevätsade, joka kostuttaa maan." (Hs. 5:15, 6:1-3).

Voisivatko Hoosean profetian kaksi päivää olla typologia 2000 vuotta (Jeesuksen ristiinnaulitsemisen jälkeen) varten, ja tuhatvuotinen valtakunta alkaa kolmantena "päivänä"? Voisiko myöhäissade (joka tapahtuu keväällä) olla Jeesuksen 1. tulemus maan päälle ja kevätsade (joka tapahtuu syksyllä) olla Jeesuksen 2. tulemus?

Laskelmani mukaan (**Chronology of Mankind: 6,000 Years of History Pt 1 :: By Randy Nettles – Rapture Ready**) olemme nyt (2023 jKr./ 5982 AM) 18 vuoden päässä 6000 vuoden täyttymisestä kirjatussa historiassa Raamatun ja maallisten historialähteiden mukaan. Seitsemän noista vuosista vie tuleva Ahdistus, joten jäljelle jää 11 vuotta. Jos Tempauksen ja Ahdistuksen välillä on välikausi, se voisi mahdollisesti olla yksi tai kaksi vuotta, jolloin 6 000 vuoden täyttymiseen olisi 9 tai 10 vuotta. 6000 vuoden kronologiassa 0,15% virhemarginaali olisi 9 vuotta.

Tätä eroa voitaisiin pienentää entisestään, jos päätellään, että vedenpaisumusta edeltäneiden ja sen jälkeisten patriarkkojen ikää heidän poikiensa syntymähetkellä ei kirjattu tarkasti, vaan se pyöristettiin Raamatussa esitettyyn lukuun. Jos kahdenkymmenen patriarkan ikään Aadamista Aabrahamiin lisättäisiin kuusi kuukautta (keskimäärin), saataisiin 120 kuukautta eli 10 vuotta. Toisin sanoen lähestymme nopeasti ihmiskunnan historian kuudennen päivän (6000 AM) virstanpylvästä.

Vaikka et uskoisi millenniaaliseen viikkoteoriaan, sinun on kysyttävä itseltäsi, miksi on olemassa todisteita (katso [alla oleva kaavio](#)) lähes 6000 vuoden ajalta Raamatun ja maallisten historiallisten lähteiden mukaan. Jos et usko tähän teoriaan, se on hämmästyttävä yhteensattuma. En kuitenkaan usko, että sana "sattuma" kuuluu Jumalan sanavarastoon. Hänhän tuntee lopun alusta. Tapahtuuko jotakin merkittävää ja profeetallista kuudentena päivänä (milloin se sitten tarkalleen onkaan), kuten tapahtui toisena ja neljäntenä päivänä?

Raamatullisen kronologian mukaan uskon, että todennäköisyys on melko hyvä.

“...jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan. Tätä armoa hän on ylenpalttisesti antanut meille kaikkinaiseksi viisaudeksi ja ymmärrykseksi, tehden meille tietäväksi sen tahtonsa salaisuuden, että hän, päätöksensä mukaan, jonka hän oli nähnyt hyväksi itsessään tehdä - siitä armotaloudesta, minkä hän aikojen täytyessä aikoi toteuttaa, - oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaikki, mitä on taivaissa ja mitä on maan päällä. Hänessä me myös olemme saaneet perintöosan, ollen siihen edeltämäärätyt hänen aivoituksensa mukaan, hänen, joka vaikuttaa kaikki oman tahtonsa päättämän mukaan, että me olisimme hänen kirkkautensa kiitokseksi, me, jotka jo edeltä olimme panneet toivomme Kristukseen” (Ef. 1:7-12).

Amen, tule, Herra Jeesus!

Randy Nettles

rgeanie55@gmail.com

Suomentajan kommentti:

Suomentaja ei usko ”millenniaaliseen viikkoteoriaan”, joka on hyvin suosittu ja josta Randykin on niin innostunut. Todennäköisesti hän sivuaa totuutta tällä lauseella: **Monet varhaisimmista kristityistä tutkijoista käyttivät Vanhan Testamentin Septuaginta-versiota luomisen ajankohdan laskemiseen, joten he arvioivat sen tapahtuneen noin 5500 eKr.**

Kreationismin perusteoksena pidetään kirjaa **The Genesis Flood**. Siihen kuuluu liite **Appendix II, Genesis 11 and the Date of the Flood**. Seuraava on suomennettu siitä:

JOHTOPÄÄTÖS

Raamatullisen todistusaineiston huolellinen tutkimus vie meidät johtopäätökseen, että **vedenpaisumus on voinut tapahtua noin kolmesta viiteen tuhanteen vuotta ennen Aabrahamia.**

Eli luomisesta olisi kulunut vähintään **noin 2000+2000+3000+1656 = 8656 vuotta.**

”Millenniaalista viikkoteoriaa” ei voi perustella Raamatulla. Sitä kuulee

perusteltavan ”Barnabaan evankeliumilla.” Genesis 11 ei ole tiukka kronologia.

Aasi suomensi em. kirjan liitteen noin 30 vuotta sitten ja lähettää sähköpostissa halukkaille.